

27.4.2010

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25

00023 VALTIONEUVOSTO
oikeusministerio@om.fi

Viite Lausuntopyyntöne 29.3.2010 (OM 11/41/2009) työryhmän ehdotuksesta lainsäädännöksi, joka koskee ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/99/EY sekä alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista annetun direktiivin 2009/123/EY täytäntöönpanoa

Asia Vesi- ja viemärlaitosyhdistyksen lausunto

Vesi- ja viemärlaitosyhdistys on vesihuoltolaitosten edunvalvontajärjestö. Yhdistyksellä on jäsenenä noin 300 vesihuoltolaitosta, joiden toiminta kattaa yli 85 % Suomen vesihuoltopalveluista. Vesi- ja viemärlaitosyhdistys tarkastelee työryhmän ehdotusta vesihuollon näkökulmasta.

Vesi- ja viemärlaitosyhdistys toteaa lausuntopyynnön johdosta kunnioittavasti seuraavaa:

Vesi- ja viemärlaitosyhdistyksen näkemyksen mukaan rikoslain ympäristörikoksia koskevat säännökset täyttävät jo pääosin direktiivin vaatimukset. Yhdistys toteaa, että säännösten ymmärtäminen edellyttää, että rangaistaviksi säädetyt toimintatavat käyvät riittävästi ilmi myös aineellisesta lainsäädännöstä. Ympäristönsuojelua, ympäristövahinkojen korvaamista ja ympäristövastuuta koskeva lainsäädäntö on laaja-alainen, ja lainkäyttäjän on vaikea hahmottaa säännösten välisiä yhteyksiä.

EY:n pesuaineasetuksen (N:o 648/2004) soveltamisala on kattava. Siinä tarkoitetaan ”pesuaineella” erilaisia saippuuita ja valmisteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi pesu- ja puhdistusprosessissa kotitalouksissa, laitoksissa ja teollisuudessa. Työryhmä ehdottaa, että ympäristön turmelemisena rangaistavaksi säädettäisiin vain pesuaineasetuksen 3 ja 4 artikloiden mukainen teko. Ne koskevat kiellettyä tai poikkeusluvan mukaista markkinointia, ja työryhmä katsoo, että niillä voi välillisesti olla ympäristörikosdirektiivin 3 artiklan a –kohdassa ja ympäristön turmelemista koskevassa säännöksessä edellytetty ympäristöä ja terveyttä vaarantava luonne.

Vesi- ja viemärlaitosyhdistys toteaa, että asetusta olisi vaikea tulkita toisin ja pitää työryhmän linjausta perusteltuna.

Vesi- ja viemärlaitosyhdistys toteaa, että valtioneuvoston asetuksessa vesiympäristölle haitallisista ja vaarallisista aineista lähtökohtana on, että liitteen 1 A kohdassa tarkoitettua ympäristölle vaarallista ainetta ei tule päästää pohjaveteen eikä vesihuoltolaitoksen viemäriin. Viemäriverkosto ei ole tarkoitettu tällaisille aineille. Aine voi pahimmillaan kulkeutua viemäriverkoston kautta puhdistamolle ja sekoittaa prosessin tai päästä muuten ympäristöön verkoston kautta. Vesi- ja viemärlaitosyhdistys toteaa, että rikoslain 48 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan ja 2-4 §:n mukaisen rikosvastuun tulisi koskea nimenomaan sitä, joka päästää edellä mainittua ainetta vesihuoltolaitoksen viemäriin eikä viemärin omistajaa, jos ainetta kulkeutuu viemärin kautta ympäristöön. Edellä mainittu rikoslain säännös ei ota tällaista tilannetta riittävästi huomioon.

Osmo Seppälä
toimitusjohtaja

Anneli Tiainen
lakiasiain päällikkö